

SLOVENŠČINA, 4.

UČNA TEMA: Klasična pravljica – Pravljica o lončenem lončku, Svetlana Makarovič

POTEK URE

1. Ponovimo značilnosti pravljice.

2. Svoje znanje o značilnostih pravljice ponovimo še s pomočjo kviza.

<https://ucilnice.arnes.si/mod/resource/view.php?id=956804&forceview=1>

3. Pred nami je nova pravljica. ☺
Pozorno jo preberimo.
Branje naj bo tekoče in doživeto.

PRAVLJICA O LONČENEM VRČKU

Svetlana Makarovič

Nekoč je živel vrček. Vrček iz žgane gline, lepo pološčen z medeno rumeno barvo. Na njem je bila naslikana ptička z enim samim krilom, imel je ljubek majhen ročaj in koničast nosek – bil je eden najlepših vrčkov v Vrčji vasi.

Vsak dan je šel vrček najmanj trikrat po vodo k vaškemu vodnjaku. To je počel silno rad. Po poti je bilo videti toliko zanimivega, čredo lončenih krav, ki so se pasle ob lončeni njivi, na kateri je rasla lončena repa – videl je lončeno gosko, ki se je pasla na lončenem travniku, videl je lončenega pastirčka, ki je piskal na lončeno piščalko. Vsak dan najmanj trikrat jo je vrček mahal mimo pastirčka in mu zaklical: »Hej, pastirček!«

»Hej, vrček,« mu je pomahal pastirček, »greš spet po vodo?«

»Seveda, kam pa drugam,« mu je odgovoril vrček in hitel proti vaškemu vodnjaku.

Nekega dne je lončeni pastirček pomahal s piščalko vrčku, ki je ravnokar tekel mimo, in mu rekel:»Ti, vrček! Ne hodi vendar tolikokrat po vodo! Razbil se boš!«

Vrček se je tako zasmel, da je še ptička na njem poskočila in razposajeno pomahala z edino perutnico.

»Ne smej se,« je resno rekel pastirček, »ali še nikoli nisi slišal, da gre vrč tolikokrat po vodo, dokler se ne razbije?«

»Pojdi no,« ga je zavrnil vrček, »to so same neumnosti.«

Pastirček ga je nekaj časa resno gledal, potem pa je rekel:

»Prav, vrček – kakor veš!«

Zleknil se je v lončeno travo in si na lončeno piščalko zapiskal lončeno pesmico. Vrček pa je tekel in poskakoval skozi Vrčjo vas. Poskočil je na rob vodnjaka, se do vrha nalil z ledeno mrzlo vodo in jo mahnil proti lončeni hišici, kjer je stanoval.

Skakljaj je in žvižgal veselo vrčjo popevko, ptička na njegovem trebuhu je poskakovala z njim, mahala z edino perutnico in kimala z drobno glavo.

Vrček je preskakoval kamne, preskočil je enega, preskočil je dva in tri in pet in petindvajset, naenkrat pa je reklo »tojn!«.

*Vrček je bil majhen, kamen pa velik – tojnk!
in vrček se je, ojoj, razbil! Voda je
stekla iz njega in popil jo je prah ...
tri lončene črepinje, ki so bile prej
vrček, so ležale na cesti in triglasno
pele žalostinko.*

*Do večera so ležale tam, na eni je bila
naslikana ptičja glava, ki je še zmeraj žalostno kimala,
na drugi je bila ptičja perutnica, ki je še zmeraj
žalostno utripala, na tretji pa ptičji rep, ki je žalostno
trzal, o, kako žalostno je bilo to.*

*Pa je pod večer prišel mimo pastirček, ki se
je vračal s paše. Zagledal je črepinje ubogega vrčka,
pobral jih je in jih lepo zlepil skupaj. Vrček je bil spet
cel, ampak čezenj sta tekli dve veliki razpoki, in
razpoke na vrčih se žal nikoli ne zarastejo. Lončeni
pastirček je postavil vrček na okensko polico.*

*»No, je zdaj dobro?« je vprašal. Vrček se je še
malo kisal, saj je vedel, da ne bo mogel več hoditi po
vodo – pa je ptička na njem pokimala z drobno glavo,
potresla z repkom, udarila s perutničko, in vrček je
postal spet boljše volje.*

»Lahko bi se tudi slabše končalo,« je nazadnje rekel.

»Saj,« je pripomnil lončeni pastirček, »za vodo sicer nisi več, ampak če ti je prav, bi lahko vate nabiral borovnice.«

»Imenitno!« je poskočil vrček, pa brž obstal. Nič kaj trden ni bil.

Naslednje jutro je lončeni pastirček vzel vrček s seboj v gozd – in nabrala sta veliko veliko borovnic, toliko sta jih nabrala, da se jih je najedla vsa Vrčja vas in so bili vaščani črni okoli lončenih ust.

4. Kako vam je bila vseč pravljica?

Se srečno konča?

Bi imela pravljica srečen konec tudi, če bi preživela samo ptičica, vrček pa bi razbit obležal na tleh?

Kdaj torej pravimo, da ima pravljica srečen konec?

Navedimo tri primere ...

Naštejmo še druge značilnosti klasične pravljice, ki jih srečamo v prebranem besedilu.

5. Ustno obnovimo prebrano pravljico. Pozorni bodimo na vrstni red dogodkov, jezikovno pravilnost in doživeto pripovedovanje.

